

Tasfiye halindeki kooperatife ait tarlanın satışından doğan kazancın, kurumlar vergisi, gelir vergisi ve KDV karşısındaki durumu ile tasfiye memurunun görevleri hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.69.10.00-010-4
Tarih	19.08.2011

T.C.

BAYBURT VALİLİĞİ

Defterdarlık

Sayı : B.07.4.DEF.0.69.10.00-010-4

19/08/2011

Konu : Kooperatifin Tasfiyesindeki Tarla Satışının Vergisel Durumu

İlgide kayıtlı dilekçenizde; tasfiye memurluğunu yaptığınız adına tescilli bulunan 220.910.00 m² tarlanın 24/03/2010 tarihinde 564.425.05 TL'ye satıldığı belirtilerek, satıştan doğan kazancın kurumlar vergisi, gelir vergisi, katma değer vergisine tabi olup olmayacağı ile tasfiye memuru olarak görevleriniz konusunda bilgi talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde kooperatifler, kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış olup, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde de kooperatiflerin, esas mukavelelerinde; sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden hisse verilmemesi, yedek akçelerin dağıtılmaması ve münhasıran ortaklar ile iş görülmesine dair hükümler bulunması şartı ile kurumlar vergisinden muaf olacakları hükme bağlanmıştır: Diğer taraftan, aynı bendin parantez içi hükmünde; esas mukavelelerinde yukarıdaki şartlar mevcut

olmakla beraber fiilen bu kayıt ve şartlara uymayan kooperatiflerin muafiyetten faydalanamayacağı belirtilmiştir.

Dolayısıyla, kooperatifin sahip olduğu tarlayı satması durumunda "münhasıran ortaklar ile iş görülmesi" şartı ihlal edilmiş olacağından kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanılması mümkün bulunmayacak olup, satışın yapıldığı tarih itibarıyla de kooperatifin kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis ettirilmesi gerekecektir.

5520 sayılı Kanunun "Tasfiye" başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasında, her ne sebeple olursa olsun tasfiye haline girmiş kurumların vergilendirilmesinde hesap dönemi yerine tasfiye döneminin geçerli olacağı, tasfiyenin kurumun tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihte başlayacağı ve tasfiye kararının tescil edildiği tarihte sona ereceği, başlangıç tarihinden aynı takvim yılı sonuna kadar olan dönem ile bu dönemden sonraki her takvim yılı ve sonraki dönem için ilgili takvim yılı başından tasfiyenin bitiş tarihine kadar olan dönemin bağımsız bir tasfiye dönemi sayılacağı, tasfiye kârının da tasfiye döneminin sonundaki servet değeri ile tasfiye döneminin başındaki servet değeri arasındaki olumlu fark olduğu hükme bağlanmış olup ayrıca, bu maddede tasfiye memurlarının sorumluluğuna ilişkin açıklamalara da yer verilmiştir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasında, iştirak hisselerinden doğan kazançlar menkul sermaye iradı olarak sayılmış, aynı maddenin parantez içi hükmünde ise kooperatiflerin dağıttıkları kazançların bu zümreye dahil olduğu belirtilmiştir. Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b-i) alt bendinde, "tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar paylarından" vergi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmış olup, anılan maddede yer alan yetkiye istinaden 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kesinti oranı %15 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, tasfiye memuru olarak atandığınız kooperatifin tasfiye dönemleri itibarıyla beyannamelerinin, 5520 sayılı Kanunda yazılı sürelerde tarafınızca verilmesi, tasfiye sonucunda oluşan tasfiye kârının ortaklara dağıtılması halinde, kâr dağıtımına bağlı olarak gelir vergisi kesintisi yapılarak muhtasar beyanname ile beyan edilerek ödenmesi, ve vergi mevzuatına göre diğer bildirim ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'inin fon hesabına alınan kısmının kurum kazancının tespitinde istisna kazancı olarak dikkate alınacağı belirtilmiştir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.6.2.3.3. Fon hesabında tutulan kazançların işletmeden çekilmemesi" başlıklı bölümünde de konuya ilişkin olarak ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Bu istisnanın amacı, kurumların sermaye yapılarının güçlendirilmesine ve bağlı değerlerinin ekonomik faaliyetlerinde daha etkin bir şekilde kullanılmasına imkân sağlamak olup tasfiyeye giren kooperatifin böyle bir amacının olamayacağı açık olduğundan tasfiye halinde olan kooperatifin aktifinde kayıtlı arsanın satışından doğan kazancın bu istisna hükmünden yararlandırılması mümkün değildir.

Diğer taraftan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4-r maddesinde, Kurumların aktifinde veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde, en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimleri katma değer vergisinden istisna olup, istisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapanların, bu amaçla ellerinde bulundurdıkları gayrimenkul ve iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

Buna göre, tasfiye memurluğunu yaptığınız kooperatifin satışa konu edilen tarlasının en az iki tam yıl süreyle kooperatif aktifinde yer alması şartıyla, söz konusu tarlanın satış işleminin anılan madde hükmü uyarınca katma değer vergisinden müstesna tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026